

7/42210
616/136

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 - 2158
Konu : Erzincan Milletvekili
Dr. Muharrem IŞIK'ın
Yazılı Soru Önergesi

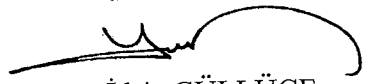
24.04.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 24.04.2014 tarihli ve 43452547-120.00-175070 sayılı yazınız.

Erzincan Milletvekili Dr.Muharrem IŞIK'ın Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/42210 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

İdris GÜLLÜCE
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (3 sayfa)

ERZİNCAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR. MUHARREM IŞIK'IN
TBMM 7/42210 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR :

Erzincan İli Kemah ilçesi Gaban vadisi olarak bilinen mevkiinde bulunan Deliçay üzerinde HES yapılması için AS Enerji tarafından 2009 yılında lisans alınmıştır. İlk alınan lisansta 20 megavatın altında olacağı belirtilerek Erzincan Valiliğinden ÇED gerekli değildir kararı alınarak çalışmalara başlanılmıştır. Bölgedeki su miktarı yeterli değil iken daha sonra şirket HES kapasitesini arttırmak için Çevre Ve Şehircilik Bakanlığından ÇED olumlu kararı almıştır. Ancak köylülerin dava açması sonucu mahkeme kararı ile inşaat işi durdurulmuştur. Firma bu mahkeme kararını yok saymanın yollarını ararken, bölgede taşeron olarak çalıştırılan firmanın dinamitleri çevreye vereceği zararı hiç düşünmeden toprağa gömdüğü görülmüş ve jandarma tarafından da tespiti yapılmıştır.

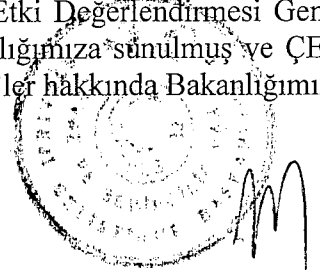
Buna istinaden;

- 1-Valilik ve il özel idaresinin ilk başta 20 megavatın altında olduğu için verdiği ÇED gerekli değildir kararında siyasi bir baskı olmuş mudur?
- 2-Firmanın daha sonra Bakanlığınıza kapasite arttırmak için yaptığı başvuru hangi gerekçelerle kabul edilmiştir?
- 3-Bölgedeki suyun yeterli olup olmadığı, cansuyu verilebilecek kadar yeterli olup olmadığı kimler veya hangi kurumlar tarafından tespit edilmiştir?
- 4-Bu HES'in doğaya ve çevreye verdiği veya vereceği zararlar için bir araştırma yapılmış mıdır? Yapılmışsa bu araştırmanın sonuçları nelerdir?
- 5-Ruhsat verme kriterleriniz nelerdir?
- 6-Dinamit ile yapılan patlatma çalışmaları doğaya ne gibi zararlar vermektedir? Bu patlatmalar sırasında bakanlığınızın bir yetkilisi denetleme yapmakta mıdır?
- 7-Bakanlığınızda bu dinamitlerle ilgili bir bilgi var mıdır?
- 8-Deliçay üzerinde yapılacak bu HES inşaatı patlayıcılar yakalandıktan sonra valilikçe geçici ruhsat iptali yapılmıştır. Ruhsatın neden tamamen iptali yapılmamıştır?

CEVAPLAR :

1- Erzincan İli, Kemah İlçesi, Deliçay Deresi üzerinde yapılması planlanan Deliçay Regülatörü ve HES Projesi için Erzincan Valiliği tarafından 07/12/2009 tarihinde ÇED Gerekli Değildir Kararı verilmiştir. Söz konusu karar, projenin, ÇED Yönetmeliği kapsamında Mülga Çevre ve Orman İl Müdürlüğü teknik personeli tarafından, incelenip değerlendirilmesi neticesinde verilmiştir.

2-Erzincan İli, Kemah İlçesi, Deliçay (Meyvanlıgöban) Deresi üzerinde, As Enerji Üretim Ltd. Şti. tarafından yapılması planlanan "Deliçay I-II Regülatörü ve HES (I-31,90 MWm/30,95 MWe) (II-12,60 MWm/12,22 MWe), Kıрма-Eleme Tesisi ve Beton Santrali Kapasite Artışı" projesi ile ilgili olarak Erzincan Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından 04.05.2012 tarihli ve 3108 sayılı yazıyla "ÇED Gereklidir" kararı verilmiş olup, proje ile ilgili olarak Çevresel Etki Değerlendirmesi Genel Formatı (EK-IV) çerçevesinde hazırlanan Proje Tanıtım Dosyası Bakanlığınıza sunulmuş ve ÇED Yönetmeliği'nin 8 inci maddesi gereğince ÇED süreci başlatılmıştır. HES'ler hakkında Bakanlığınıza müracaatların eşik değeri 25 MWm kurulu güç şartıdır.

3-Bakanlığımızca "Deliçay I-II Regülatörü ve HES (I-31,90 MWm/30,95 MWe) (II-12,60 MWm/12,22 MWe), Kıрма-Elleme Tesisi ve Beton Santrali Kapasite Artışı" projesine 11/04/2013 tarihinde ÇED Olumlu Kararı verilmiştir. Karara esas Nihai ÇED Raporunda, Su Kullanım Hakları Raporu ve Ekosistem Değerlendirme Raporu yer almaktadır. Projenin inceleme-değerlendirme komisyonu üyelerinden Orman ve Su İşleri Bakanlığının (DSİ Genel Müdürlüğü ile Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü) bölgedeki suyun yeterliliği ve bırakılması gereken can suyu miktarı ile ilgili görüşleri alınarak, bu doğrultuda çalışma yapılacağı proje sahibi firma tarafından Nihai ÇED Raporunda taahhüt edilmiştir.

4-Gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmalar Çevresel Etki Değerlendirme Yönetmeliği kapsamında değerlendirilmektedir.

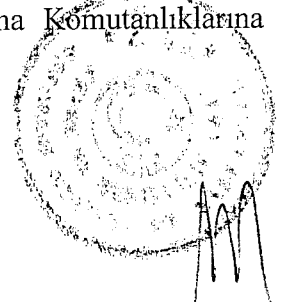
ÇED Raporunu hazırlayan firmalar tarafından Bakanlığımıza sunulan projeler için Bakanlığımız tarafından ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına görüş sorulmakta ve "Halkın Katılımı Toplantısı" ile İnceleme Değerlendirme Komisyonu (İDK) süreçlerinin akabinde sonuçlandırılmaktadır.

Söz konusu projeye ait komisyonda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (MTA Genel Müdürlüğü, Maden İşleri Genel Müdürlüğü), Kültür ve Turizm Bakanlığı (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Yatırım İşletmeleri Genel Müdürlüğü), Orman ve Su İşleri Bakanlığı (DSİ Genel Müdürlüğü, Orman Genel Müdürlüğü, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Meteoroloji Genel Müdürlüğü, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü), Bakanlığımız Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü-Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü- Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Erzincan Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, İl Özel İdare Genel Sekreterliği, İl Halk Sağlığı Müdürlüğü) ve Erzincan Belediye Başkanlığı yer almış olup komisyon üyelerinin uygun görüşleri doğrultusunda, Bakanlığımızca ÇED Yönetmeliği kapsamında inceleme-değerlendirme süreci sonunda, ÇED Olumlu Kararı verilmiştir. Projeye ilişkin araştırma sonuçları Nihai ÇED Raporunda yer almaktadır.

5-Bakanlığımız ile Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri tarafından yatırımcı firmaların çevresel etki değerlendirmesine ilişkin talepleri karşılanmakta olup, ÇED Yönetmeliği kapsamında ÇED Olumlu/Olumsuz-ÇED Gerekli Değildir/Gereklidir kararları verilmektedir. Ruhsat verilmesi hususunda Bakanlığımızın yetki ve sorumluluğu bulunmamaktadır.

6,7- 29/09/1987 tarih ve 19589 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi, İthalı, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzüğün 118 inci maddesinde "Satın Alma ve Kullanma İzin Belgesi" ile ilgili kural ve kaideler belirtilmiştir.

Bahse konu tüzük hükümleri uyarınca HES 'lerin kurulduğu alanlarda yapılan patlatmalar eğitimli ve ateşleyici belgeli kişilerce yapılmaktadır. Patlayıcı satın alma ve kullanma izni ile ilgili talepler Valilikten alınmakta, mücavir alan dışında yapılacak olan patlatmalar için patlatmanın yapılacağı yer, gün ve saatle ilgili bilgiler firma yetkilileri tarafından İl ve İlçe Jandarma Komutanlıklarına bildirilmektedir.

Bakanlığımızın patlayıcıların satın alınması ve kullanılmasına ilişkin işlemlerin takibi hususunda mevzuatından kaynaklanan herhangi bir yetkisi bulunmamaktadır.

Ancak, firmalar Proje Tanıtım Dosyalarında sundukları taahhütlere uymakla yükümlüdürler. Erzincan Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz tarafından, tesviye çalışmaları için temin ettikleri patlayıcıları proje alanında depolamayacaklarına ilişkin taahhütlerini ihlal etmeleri sebebiyle firma hakkında işlem başlatılmıştır.

8- Belirtilen hususlar hakkında konuyla ilgili kuruluş olan İçişleri Bakanlığından bilgi alınmasının uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

